

Besigtigelsesnotat

Besigtigelse d. 8. december 2006 af nyfunden sten med skåltegn ved Knivkær Strand, nær Frølunde

Indhold

Årsag og sagshistorie:	2
Deltagere:	2
Lokalisering og topografi.....	2
Indmåling	3
Beskrivelse	3
Vurdering og evt. fremtidige tiltag	4
Fotoliste – digitale optagelser	5

Bilag 1: Fotos fra besigtigelsen (på ark).

Resumé:

Besigtigelse af nyfunden sten med skåltegn beliggende imellem mange andre større sten udlagt som kystsikring ved Knivkær Strand nær Frølunde. Stenen skulle angiveligt være tilført fra området ved Tjæreby. Mindst 18 regulære skåltegn kunne identificeres ved besigtigelsen af den nu opadliggende side, der er blevet eksponeret i forbindelse med den kraftige storm og deraf følgende højvande i november måned.

Årsag og sagshistorie:

Ved besøg på stranden d. 2/11 2006 fandt amatørarkæolog Frank Petersen, Vemmelev, stenen med skåltegn og orienterede dagen efter museumsinspektør Hugo H. Sørensen om fundet pr. e-mail. Frank Petersen har ofte gået på stranden igennem de sidste mange år uden at have taget notits af denne specielle sten. At skåltegnene nu blev iagttaget, skyldes at stenen er blevet "vendt" i forbindelse med den kraftige storm og ledsagende høje vandstand i begyndelsen af uge 44 - 2006. I første omgang kunne man tro, at stenen *kunne* være lig med SB 73, en tilsvarende skåltegnsten registreret samme sted, men denne er *ikke* blevet flyttet, så det drejer sig om en *nyfundne* sten. Det kan tilføjes, at skåltegnstenen SB-73 ligger mindre end seks (6) skridt fra den nyfundne lidt inde på den tilstødende sommerhusgrund.

Deltagere:

Ved besigtigelsen deltog finderer Frank Petersen og hans søn Nick Petersen, begge Vemmelev samt museumsinspektør Henrik Høier.

Lokalisering og topografi

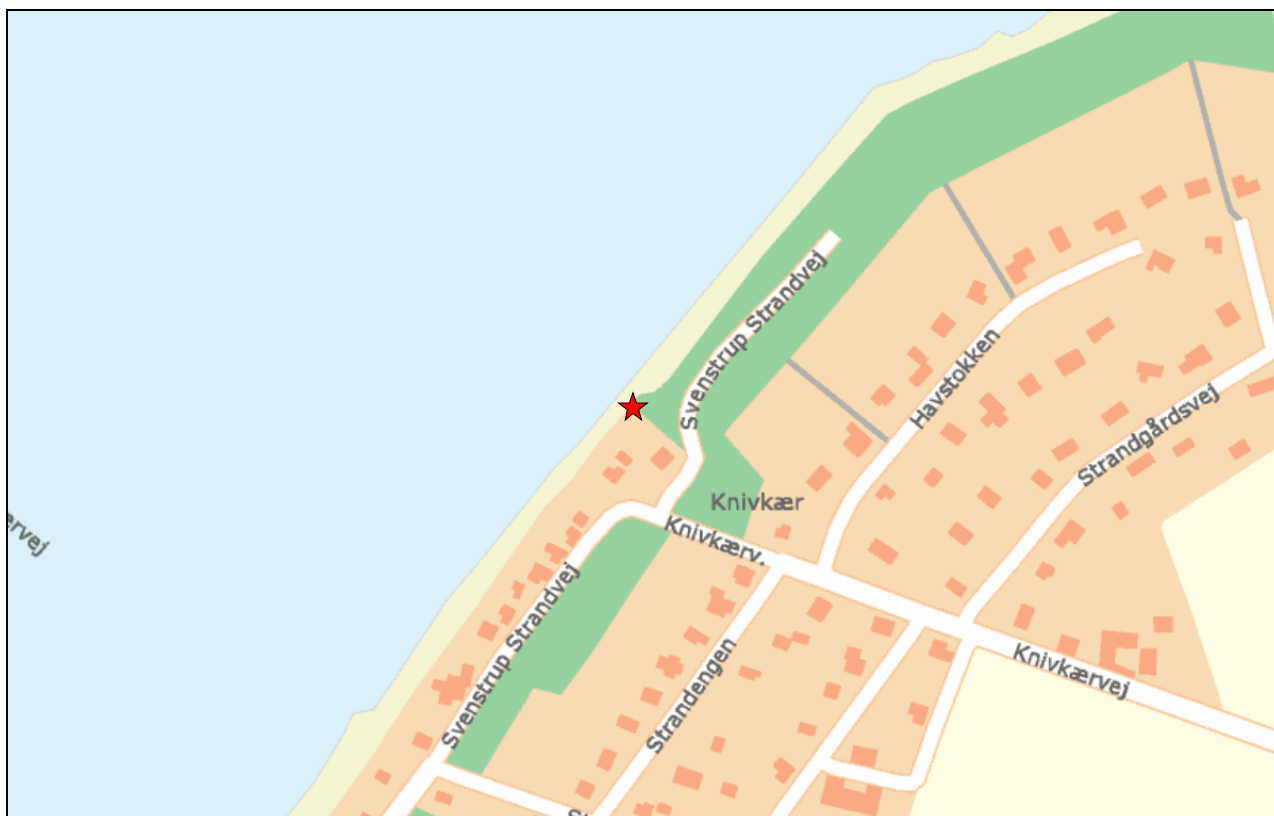
Stenen med skåltegnene indgår i de sten der er lagt på stranden som kystsikring. Det er den der ses umiddelbart til højre for landmålerstokken på nedenstående billede.

Stenens beliggenhed ved besigtigelsen d. 8/12 2006

Indmåling

Indmålingen er foretaget af undertegnede med håndholdt GPS med WAAS-korrektion. Punkterne er efterfølgende overført fra GPS til PC og konverteret til MapInfo-format. Nøjagtigheden i indmålingen er iflg. den bærbare GPS omkring $\pm 7\text{m}$, dog viste indmålingerne sig nok lidt mere præcise end som så (jvf. nedenstående kort).

Stenens placering på baggrund af de indmålte GPS-punkter. Baggrundskort: Kort 25.© KMS.

Beskrivelse

Ved besøget på Knivkær Strand fandtes stenen som allerede nævnt beliggende mellem mange andre tilsvarende store sten nær vandlinien som en slags erosionsbeskyttelse af kysten ud for sommerhusgrundene. Den skulle iflg. mundtlig meddelelse fra finderens, der har forhørt sig i nærområdet, være ført hertil som en del af tilførte sten fra området ved Tjæreby.

Selve stenen, der består af rødbrun granit, er af form nærmest "spidsoval" med mål på ca. 70x90cm. Den ene side er tydeligvis algebegroet og dokumenterer, at stenen er blevet "vendt" for nylig. Stenens overflade er ret ujævn med flere naturlige ujævnheder og afsprængninger, men på den nu opadliggende side kan mindst 18 sikre skåltegn ses, de største på 4-5cm i diameter, og sandsynligvis vil en nærmere undersøgelse af de andre sider kunne øge dette antal.

Vi lavede på stedet to "gnidebilleder" med en stor tot græs på papir, hvilket resulterede i et ret udmærket indtryk af skålteggenes indbyrdes placering på den opadliggende side (jvf. foto ovenfor). De to "aftryk" vil efterfølgende blive opbevaret på sydvestsjælland Museum under journalnummeret SVM 01056.

Vurdering og evt. fremtidige tiltag

Sådanne "nye" sten med skåltegn, der traditionelt dateres til bronzealderen, er meget sjældne indenfor det sjællandske område. Derfor bør denne nyfundne sten efter museets vurdering reddes og eventuelt i samarbejde med Korsør Kommune opstilles på et dertil egnet sted evt. i eller ved Tjæreby, hvorfra stenen menes at stamme. Et andet velegnet sted kunne f.eks. være ved Korsør By og Overfartsmuseum. Under alle omstændigheder skal stenen flyttes til et mere beskyttende miljø end det nuværende.

Sorø d. 11/12 2006.

Henrik Høier
Museumsinspektør, Arkæologi

Fotoliste – digitale optagelser

Film nr	Opt	Type	Tekst	Fot	Dato
01056D	1	Digital	Skåltegnstenen set fra nordvest.	H.H.	08-12-2006
01056D	2	Digital	Skåltegnstenen set fra vest.	H.H.	08-12-2006
01056D	3	Digital	Skåltegnstenen set fra nordvest.	H.H.	08-12-2006
01056D	4	Digital	Skåltegnstenen set fra nordvest.	H.H.	08-12-2006
01056D	5	Digital	Skåltegnstenen set fra nord.	H.H.	08-12-2006
01056D	6	Digital	Skåltegnstenen set fra øst.	H.H.	08-12-2006
01056D	7	Digital	Skåltegnstenen set fra sydøst.	H.H.	08-12-2006
01056D	8	Digital	Skåltegnstenen set fra syd.	H.H.	08-12-2006
01056D	9	Digital	Skåltegnstenen set fra vest.	H.H.	08-12-2006
01056D	10	Digital	Skåltegnstenen set oven (nærmest fra vest).	H.H.	08-12-2006
01056D	11	Digital	Skåltegnstenen set oven (nærmest fra vest).	H.H.	08-12-2006
01056D	12	Digital	Skåltegnstenen set oven (nærmest fra vest).	H.H.	08-12-2006
01056D	13	Digital	Skåltegnstenen set fra vest - i baggrunden sommerhuset m. SB 73. på grunden.	H.H.	08-12-2006
01056D	14	Digital	Oversigtsbillede. Stenen og kystforløbet set fra syd. (Med landmålerstok).	H.H.	08-12-2006
01056D	15	Digital	Oversigtsbillede. Stenen og kystforløbet set fra syd. (Med landmålerstok).	H.H.	08-12-2006
01056D	16	Digital	Oversigtsbillede Stenen og kystforløbet set fra nord. (Med landmålerstok).	H.H.	08-12-2006
01056D	17	Digital	Oversigtsbillede Stenen og kystforløbet set fra nord. (Med landmålerstok).	H.H.	08-12-2006
01056D	18	Digital	Skåltegnstenen SB 73 set fra sydøst. Ligger mindre end 6 skridt fra den nyfundne.	H.H.	08-12-2006
01056D	19	Digital	Skåltegnstenen SB 73 set fra sydøst.	H.H.	08-12-2006

01056D001.JPG

01056D002.JPG

01056D003.JPG

01056D004.JPG

01056D005.JPG

01056D006.JPG

01056D007.JPG

01056D008.JPG

01056D009.JPG

01056D010.JPG

01056D011.JPG

01056D012.JPG

01056D013.JPG

01056D014.JPG

01056D015.JPG

01056D016.JPG

01056D017.JPG

01056D018.JPG

01056D019.JPG